

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/15/2023
Identifikačné číslo spisu:	1121204798
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1121204798.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P., narodeného B., proti žalovanému Z., narodenému B. o náhradu škody, vedenom na Mestskom súde IV (predtým Okresný súd Bratislava I) pod sp. zn. B1-22C/37/2021, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2022 sp. zn. 4Co/51/2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (teraz Mestský súd Bratislava IV) (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 25. februára 2022, č. k. 22C/37/2021-25 podanie žalobcu zo 6. júla 2021 odmietol.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 29. apríla 2022 sp. zn. 4Co/51/2022 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) opravný prostriedok, ktorý podľa obsahu [§ 124 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)] posúdil Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

5. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a súčasne, ktorý nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP).

8. Podľa § 447 písm. e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

9. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom, a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

10. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

11. Pokiaľ ale nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v odvolacom konaní riadne poučený o tom, že dovolanie musí spísať advokát, predstavuje skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané iba dovolanie nespísané advokátom, taký nedostatok obligátneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparať.

12. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (k tomu pozri R 39/2020, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

13. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalobcu vyplýva, že dovolanie spísal sám dovolateľ, ktorý nemá právnické vzdelanie. Odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku poučil strany v súlade s § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie uznesením zo 7. júla 2022, č. k. 22C/37/2021-43 vyzval dovolateľa na odstránenie väd dovolania (na predloženie dokladu preukazujúceho, že žalobca má zodpovedajúce právnické vzdelanie, resp. na predloženie originálu plnej moci udelennej advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní) a podaním z 1. decembra 2022 ho poučil aj o možnosti zastúpenia prostredníctvom Centra právnej pomoci. Dovolateľ na predmetnú výzvu reagoval podaním z 13. marca 2023, v ktorom zaslal fotokópiu Rozhodnutia o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vydaného Centrom Právnej pomoci - Kancelária Bratislava z 24. februára 2023.

14. Dovolanie žalobcu nespĺňalo zákonné náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP. Keďže do uplynutia lehoty na podanie dovolania nebolo dovolanie spísané advokátom, dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP o povinnosti spísania dovolania advokátom. Zároveň do vydania tohto rozhodnutia dovolacím súdom zostala nesplnená i podmienka o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v priebehu celého konania o dovolaní.

15. Pretože v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritérneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.